

Суми залишаються у лідерах з організації бюджетного процесу

📅 Створено: 01 березня 2018 👁 Перегляди: 41

- дотримання термінів оприлюднення проекту рішення про міський бюджет перед розглядом на сесії міської ради та повнота оприлюднення документу;
- доступність стенограм (аудіо/відеозапису) пленарного засідання сесії, на якій було прийнято рішення про бюджет;
- дотримання термінів проведення «бюджетних слухань» (консультацій з громадянами);
- оприлюднення звітів з інформацією про враховні /не враховані пропозиції громадян до проекту рішення про бюджет.

За підсумком моніторингу Суми отримали найвищий серед міст показник – 19,6 балів (93%), що відповідає високому рівню прозорості, участі та дотримання вимог законодавства у формуванні бюджету на 2018 рік. Друге місце – у Чернівцях з 18 балами (86%), третє – у Одесі з 17 балами (81%).

Нагадаємо, що обласний центр було визнано лідером і у минулорічному подібному рейтингу.

«Я дотримуюсь тієї думки, що громада як власник бюджету має впливати на його формування. Саме тому громадські активісти, члени громадських комісій та інші сумчани є учасниками бюджетного процесу нарівні з владою», – зазначив міський голова Олександр ЛИСЕНКО.

Додамо, що днями експерти Громадського Партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» оголосили про початок оцінки рівня прозорості всіх стадій бюджетного процесу в усіх містах-обласних центрах. На її основі буде сформовано Індекс прозорості місцевих бюджетів, який представлять восени цього року. За результатами оцінки для всіх міських рад будуть підготовлені та передані рекомендації з підвищення рівня прозорості бюджетного процесу.

Суми посіли перше місце у рейтингу прийняття місцевих бюджетів 2018 року.

Такий моніторинг експерти Громадянського партнерства «За прозорі місцеві бюджети» здійснили у 27 містах України, включаючи всі обласні центри та Київ.

Для проведення дослідження було визначено низку критеріїв, зокрема:

- анонсування засідання бюджетної комісії, на якому відбувалося обговорення бюджету;
- проведення консультацій з громадськістю щодо проекту рішення про бюджет;
- дотримання термінів затвердження бюджету на 2018 рік;

Бюджетний процес 2018: регіональний вимір

06 лютого, 12:39

Партнерство моніторинг бюджет 2018

В жодному з обласних центрів України процес прийняття бюджету на 2018 рік не був організований на відповідному рівні та мав різні за своєю значимістю недоліки. Найкритичнішою ситуація виявилась в Запоріжжі, Черкасах та Харкові.

До таких висновків дійшли експерти Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!", які провели моніторинг процесу прийняття місцевих бюджетів на 2018 рік в 27 містах України, включаючи усі обласні центри та м. Київ.

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЙТИНГ

Так, в Запоріжжі були порушені терміни оприлюднення проекту бюджету на 2018 рік, не було публічного анонсування й не оприлюднено стенограм або аудіо- чи відеозаписів засідань профільних депутатських комісій й сесій міських рад, на яких розглядався та затверджувався проект бюджету й не було проведено громадських обговорень міських кошторисів на 2018 рік з городянами.

АНОНСУВАННЯ ЗАСІДАННЯ БЮДЖЕТНОЇ КОМІСІЇ, НА ЯКОМУ ВІДБУВАЛОСЬ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

В Черкасах на додачу до таких самих недоліків ще й порушено терміни прийняття бюджету. Відповідна сесія міської ради відбулась тільки 29 січня 2018 року.

Але, мабуть, **найгірша ситуація склалась в Харкові**, де, всупереч чітким вимогам законодавства, взагалі не був оприлюднений проект бюджету на сайті міської ради, немає в публічному доступі й підтвержень того, що він обговорювався на засіданні профільної депутатської комісії, харківська міська влада не вважає за потрібне проводити громадські "бюджетні" слухання та Харків'яни традиційно обмежені в доступі на засідання сесії, де приймався бюджет.

Отже, згідно з результатами моніторингу, **бюджетний процес на місцевому рівні має цілу низку недоліків**: не оприлюднення проектів рішення про бюджет чи недотримання термінів та повноти оприлюднення, недотримання термінів затвердження бюджету, передбачених законодавством, обмеження доступу громадян на сесії місцевих рад та небажання органів влади проводити консультації з громадянами щодо проектів бюджетів.

ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЩОДО ПРОЕКТУ РІШЕНЬ ПРО БЮДЖЕТ

Щодо інших висновків. Попри незалежність прийняття місцевих бюджетів від державного, та зазначений чіткий термін в ст. 77 Бюджетного кодексу, **станом на 25 грудня Хмельницький та Черкаси все ще не мали прийнятих бюджетів на 2018 рік**, при чому в Хмельницькому, здається, це стандартна ситуація, адже бюджет-2017 в цьому місті також був прийнятий із запізненням.

ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ НА 2018 РІК

СУМИ
ТЕРНОПІЛЬ
УЖГОРОД
ХАРКІВ
ХЕРСОН
ЧЕРНІВЦІ
ЧЕРНІГІВ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ЧЕРКАСИ

Попри чітку вимогу чинного законодавства, що кваліфікує рішення про бюджет як нормативно-правовий акт та поширення на нього норми про оприлюднення за 20 робочих днів до дати розгляду з метою прийняття, цієї норми дотрималися лише 13 міст.

В Києві, Вінниці, Житомирі, Запоріжжі, Івано-Франківську, Краматорську, Луцьку, Львові, Полтаві, Рівному, Сєвєродонецьку, Тернополі, Чернігові міські ради оприлюднили проект рішення менш як за 20 днів. Взагалі не був оприлюднений проект бюджету у Харкові.

ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ОПРИЛЮДНЕННЯ ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО МІСЬКИЙ БЮДЖЕТ ПЕРЕД РОЗГЛЯДОМ НА СЕСІЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ДНІПРО
КРОПИВИНЦЬКИЙ
МИКОЛАЇВ
ОДЕСА
СУМИ
УЖГОРОД
ХЕРСОН
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
ЧЕРКАСИ
ЧЕРНІВЦІ
ВІННИЦЯ
ЖИТОМИР
ЗАПОРІЖЖЯ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
КИЇВ
КРАМАТОРСЬК
ЛУЦЬК
ЛЬВІВ
ПОЛТАВА
РІВНЕ
СЄВЄРОДОНЕЦЬК
ТЕРНОПІЛЬ
ХАРКІВ
ЧЕРНІГІВ

ВОЗНЕСЕНСЬК (Миколаївська обл.)
ЗДОЛБУНІВ (Рівненська обл.)
ІЗМАЇЛ (Одеська обл.)

- ПРОЕКТ РІШЕННЯ ОПРИЛЮДНЕНО ЗА 20 ДНІВ ДО РОЗГЛЯДУ НА СЕСІЇ МІСЬКОЇ РАДИ
- ПРОЕКТ РІШЕННЯ ОПРИЛЮДНЕНО МЕНШЕ НИЖ ЗА 20 ДНІВ ДО РОЗГЛЯДУ НА СЕСІЇ АБО ВЗАГАЛІ НЕ ОПРИЛЮДНЕНО

В рамках дослідження оцінювалося також **повнота оприлюднення проекту рішення про бюджет**. Аналіз всіх оприлюднених місцевих бюджетів показав існування питань до дотримання вимог статті 76 Бюджетного кодексу. У 12 проаналізованих бюджетах виявлена відсутність одного або декількох документів із зазначеного нижче переліку:

- пояснювальна записка;
- пояснення головних розпорядників бюджетних коштів до проекту відповідного бюджету (подаються комісії з питань бюджету відповідної місцевої ради);
- прогноз місцевого бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, підготовлений відповідно до **статті 21 Бюджетного кодексу** України;
- перелік інвестиційних програм (проектів) на плановий бюджетний період та наступні за плановим два бюджетні періоди;
- інформація про хід виконання відповідного бюджету у поточному бюджетному періоді.

Дещо покращилась, порівняно з минулорічним моніторингом ситуація з доступом до **стенограм або аудіо/відеозаписів сесійних засідань, на яких розглядались та затверджувались міські бюджети**. Якщо минулого року далеко не в усіх містах цю інформацію можна було отримати навіть за запитом, то зараз тільки в **6 містах** (Вінниця, Івано-Франківськ, Запоріжжя, Тернопіль, Харків та Черкаси) **цю інформацію не публікують на сайті**.

ДОСТУПНІСТЬ СТЕНОГРАМ (АБО АУДІО/ВІДЕОЗАПISУ) ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ СЕСІЇ, НА ЯКІЙ БУЛО ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

Показово, що можливість вільної участі громадян у сесії місцевої ради є у 23 містах, що були охоплені моніторингом. І лише у Дніпрі, Одесі та Харкові відсутня можливість безперешкодного доступу громадян до участі у пленарних засіданнях.

Найгірша ситуація зафіксована в частині проведення органами влади консультацій із громадянами ("бюджетних слухань") щодо проекту рішення про бюджет після його оприлюднення, що є важливою практикою залучення громадян до підготовки головного фінансового документа. Так в 17 містах такі консультації з громадянами взагалі не проводились: Київ, Дніпро, Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кропивницький, Львів, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Ужгород, Харків, Черкаси, Чернігів, Здолбунів, Ізмаїл.

ДОТРИМАННЯ ТЕРМІНІВ ПРОВЕДЕННЯ "БЮДЖЕТНИХ СЛУХАНЬ"

Ще гіршою є ситуація із заходами, які б мали забезпечити довіру до результатів консультацій та дієвий зворотній зв'язок із громадянами, які взяли участь у консультаціях щодо проекту бюджету. На жаль, результати моніторингу доводять, що навіть якщо орган влади провів консультації з громадянами, то доля наданих громадянами пропозицій здебільшого є невідомою.

Так, **лише в 5 містах** (Краматорськ, Суми, Тернопіль, Херсон та Чернівці) **було оприлюднено звіти про результати проведення консультацій** із громадянами щодо проекту рішення про бюджет. Ще в 5 містах (Вінниця, Луцьку, Северодонецьку та Хмельницькому, Здолбунові) були проведені в тому чи іншому форматі консультації, але не оприлюднено звітів за їх підсумками.

ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТУ З ІНФОРМАЦІЄЮ ПРО ВРАХОВАНІ ТА НЕВРАХОВАНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН ДО ПРОЕКТУ РІШЕННЯ ПРО БЮДЖЕТ

Безперечно, така практика не може сприяти формуванню довіри до консультацій з боку громадян, які можуть вважати, що їх участю просто маніпулюють для легітимації рішення. Зрештою це підриває бажання громадян в подальшому брати участь у подібних консультаціях.

Протягом найближчих місяців експерти Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!" проведуть повну оцінку рівня прозорості всіх стадій бюджетного процесу в усіх містах-обласних центрах та сформулюють на її основі Індекс прозорості місцевих бюджетів, який буде представлено восени цього року. Також, за результатами оцінки, для всіх міських рад будуть підготовлені та передані рекомендації з підвищення рівня прозорості бюджетного процесу.

Результати моніторингу процесу прийняття місцевих бюджетів на **2016 та 2017** роки.

Проектна співпраця
України
з ЄС

Фонд Східна Європа

Фонд Відродження

Громадське
Партнерство
за прозорими
місцевими бюджетами

Партнерство для розвитку міст
ПРОМІС

FCM

Canada

Моніторинг проведено експертами Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!" за фінансової підтримки Міжнародного Фонду "Відродження" та Проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів за фінансової підтримки Уряду Канади, та Європейського Союзу з використанням Методології оцінки прозорості місцевих бюджетів, яка створена Фондом Східна Європа спільно з Громадським партнерством «За прозорі місцеві бюджети!» в партнерстві з Асоціацією міст України в рамках ініціативи «Публічні бюджети від А до Я: Інформування, активізація та залучення громадянського суспільства» за підтримки Європейського Союзу.

Точка зору, відображена у цьому прес-релізі, є винятковою відповідальністю авторів і може не співпадати з точкою зору Міжнародного Фонду "Відродження", Фонду Східна Європа, Проекту ПРОМІС, Федерації канадських муніципалітетів, Уряду Канади та Європейського Союзу.